

MODULE 3: DIRIGEREN (25 min)

Bekijk [VLOG 3](#) In deze vlog ontmoet Pepijn dirigent Stijn van het Nederlands Philharmonisch Orkest. Als dirigent geeft hij aan wanneer en hoe het symfonieorkest speelt en weer stopt met spelen. Het orkest volgt zijn dirigeertekens. Tijdens het concert mogen een aantal kinderen het orkest gaan dirigeren. Het is daarom handig als iedereen de afgesproken tekens van het dirigeren kent.

- Bekijk eerst samen de [instructievideo](#) van Stijn over dirigeren. Stel kijkvragen aan de kinderen:
 - Hoeveel mensen spelen ermee in het Nederlands Philharmonisch Orkest?
Antwoord: *wel 70-80 of 100 mensen groot*
 - Hoe heet het dirigeerstokje ook wel?
Antwoord: *Een baton*
 - Heeft iemand een idee waarom een dirigent een baton gebruikt?
Antwoord: *Een baton verlengt je arm*
 - Waarom heb je een dirigeerstok nodig?
Antwoord: *Zodat iedereen in het orkest de dirigent kan zien*
 - Wat zijn de twee dingen die de dirigent vooral doet?
Antwoord: *Het aangeven van het tempo en hoe hard het orkest speelt*
 - Wat geeft Stijn nog meer aan in de video zonder dat hij daar over verteld?
Antwoord: *Hij zet de muziek 'uit' door een soort rondje te maken met z'n hand*
 - Kijkt het orkest alleen maar naar het dirigeerstokje?
Antwoord: *Nee, ook naar gezichtsuitdrukking en naar de lichaamshouding van de dirigent*
- Luister met de klas naar de muziek van [Johann Strauss - Auf der Jagt](#)
- **DIRIGENTENSPEL**
 - Verdeel de klas in jongens en meiden. Laat ieder kind zelf een baton kiezen (pen, speelstokje of iets anders)
 - De meiden mogen beginnen: laat de meiden met hun eigen baton het ritme aangeven bij het stuk zoals Stijn in de video al even voor heeft gedaan. Wie lukt het ook al om harder en zachter mee te laten zien? En emotie over te brengen of lichaamshouding toe te voegen aan het dirigeren?
 - Na het eerste schot (0.39) zijn de jongens aan de beurt. Zij mogen nu dirigeren.
 - (1.16) klinkt het tweede schot. Nu mogen de jongens en de meiden samen dirigeren.
 - De docent wijst 1 iemand aan die stopt. Dat kind wijst de volgende aan die stopt enzovoort totdat er voor het einde nog 1 dirigent over is (dit moet dus heel vlot gaan en is handig om voorafgaand aan de opdracht even te oefenen).
- Bespreek kort met de kinderen na hoe deze opdracht gegaan is.
- **EXTRA VIDEO:** bekijk [het interview met Stijn](#) de om hem beter te leren kennen!

DOELEN BIJ DIRIGEREN

Kinderen leren de functie van de dirigent kennen
Kinderen leren de meest voorkomende dirigententekens
Kinderen luisteren naar en raken bekend met het repertoire
Kinderen maken een dynamische partituur

EXTRA OPDRACHT DYNAMISCHE PARTITUUR (20 á 30 min)

- De kinderen maken in groepjes een eigen partituur met dynamische tekens pp, p, mf, f, ff.
- Bespreek aan de hand van de [MINDMAP dynamische tekens](#) over de functie van dynamiek en de betekenis van de symbolen.
- Laat nu iedere groepje het [werkblad dynamische partituur](#) samen invullen.
- Zet de muziek aan en laat de groepjes oefenen met het aangeven van de dynamische tekens. Let erop dat ieder teken tenminste 8 tellen moet duren. Anders heeft het orkest geen tijd om er goed op te reageren.
- Laat vervolgens per groepje 1 **DIRIGENT** de partituur presenteren aan de klas. De rol van de docent is om het orkest te spelen door de muziek harder en zachter te zetten op het teken van de leerling.
- Bespreek met de groep na; waren de verschillende tekens duidelijk? Lukte het om ook de maat mee te slaan? Ging het afwisselen niet te snel of te langzaam?
- **Zit er in jouw klas een dirigent die voor het orkest mag tijdens Welkom bij het orkest? Neem je partituur dan mee naar de NEDPHO Koepel!**